

Методологија стручног и научног рада

Презентација

Милена Вујошевић Јаничић

www.matf.bg.ac.rs/~milena

Методологија стручног и научног рада

Pregled

- 1 Како припремити презентацију
- 2 Обавезна форма презентације
- 3 Literatura

Pregled

- 1 Како припремити презентацију
 - Kako pripremiti slajdove
 - Govor tela
 - Sedam principa javnog govorništva
- 2 Obavezna forma prezentacije
- 3 Literatura

Procenti

- Ljudi se sećaju:
 - 20% onoga što čuju
 - 30% onoga što vide/pročitaju
 - 50% onoga što čuju i vide
 - 70% onoga što kažu i napišu
 - 90% onoga što urade

Procenti

- Što se tiče informacija koje se predstave u okviru jednog časa (jedan sat), studenti zapamte
 - 70% onoga što čuju u prvih 10 minuta
 - 20% onoga što čuju u poslednjih 10 minuta
- Kako najbolje preneti poruku?

Kako ljudi uče?

- Verbalnim putem (čitanjem i slušanjem)
- Vizuelnim putem (gledanjem)
- Aktivnim učešćem (gledanjem, slušanjem i činjenjem)

Kako ljudi uče?

- Ljudi ne komuniciraju samo rečima. Prema nekim istraživanjima:
 - samo 8% poruke se prenese samim rečima (verbalna komunikacija)
 - 37% se prenese bojom glasa, tonalitetom, pauzama u govoru (paralingvističkim znakovima)
 - 55% poruke se prenosi govorom tela: pratećim pokretima, izrazom lica i očiju, stavom tela i drugo (neverbalna komunikacija)
- Verbalnim putem se najčešće prenose činjenice i sirove informacije, dok se neverbalnim putem prenose stavovi i emocionalni odnos prema činjenicama koje izlažemo.

Struktura prezentacije

- Predstavljanje + o čemu će biti reč u okviru izlaganja (pregled izlaganja, u jednoj-dve rečenice)
- Uvod (motivacija, opšti kontekst, važnost, relevantni rad)
- Razrada
- Zaključak (važnost izloženog, budući rad, sumiranje rezultata)

Struktura prezentacije

- Uvod
 - Pozdravite publiku
 - Pohvalite organizaciju događaja
 - Pokažite dobre manire
- Početak
 - Ako je moguće, pokušajte da se povežete sa prethodnim govornikom
 - Postavite „okvir“ prezentacije
 - Privucite pažnju nekom ubedljivom pričom ili anegdotom
 - Definišite glavne teme, ne više od tri

Struktura prezentacije

- Središnji deo
 - Prikažite kratko šta su drugi uradili na temu koju prezentujete
 - Prikažite svoje rezultate i doprinose
 - Nemojte samo prikazivati sirove formule. Pokušajte da ih nekako obrazložite
- Kraj
 - Rekapitulacija. Ponovite glavne teme
 - Ponovite ključne rezultate
 - Navedite literaturu koju ste koristili u istraživanju
 - Poslednjim slajdom zahvalite publici na pažnji

Priprema za prezentaciju

- Odrediti cilj prezentacije
- Analizirati publiku
- Isplanirati prezentaciju
- Organizovati materijale
- Pripremiti vizuelne efekte, prateće materijale
- Pripremiti se, probati pred ogledalom, vežbati!

Cilj vizuelnih efekata

- Daju strukturu prezentaciji
- Daju oslonac i predavaču i publici
- Pomažu publici da zapamti izlaganje
- Fokusiraju pažnju i publike i predavača
- Pojačavaju ono što se kaže

Vrste vizuelnih efekata

- Nepromenljivi za vreme prezentacije, pripremljeni unapred: slajdovi
- Prilagodivi za vreme prezentacije, pripremljeni unapred ili improvizovani, ali izvedeni za vreme prezentacije: tabla, pisanje koda ...
- Kombinacija prethodna dva

Kako pripremiti slajdove

- Slajdovi treba da budu jednostavni
- 20 do 40 reči po slajdu, maksimum 80
- Ne prepunjavati prostor
- Koristiti stavke (nabrajanja) umesto čistog teksta
- Najviše dva nivoa nabrajanja
- Mali broj stavki
- Naznačiti važne stvari

Kako pripremiti slajdove

- Korisiti kratke ili nepotpune rečenice
- Preferirati fraze u odnosu na potpune rečenice
- Stavljati znake interpunkcije dosledno
 - Bez tački nakon fraza
 - Sa tačkama nakon kompletnih rečenica
- Ne smanjivati font da bi tekst stao na slajd!

Kako pripremiti slajdove

- Tekst treba da bude čitljiv i pod teškim uslovima
- Koristiti isti font ili mali broj fontova
- Obratite pažnju na veličinu fonta u odnosu na salu
- Izaberite boje — ne više od tri!
- Za naglašavanje koristiti boje, a ne italic
- Boje imaju svoje značenje, koristiti ih dosledno
- Obratite pažnju na kontrast boje slova i pozadine

Kako pripremiti slajdove

- Slike i animacije često prenose ideje bolje od reči
- Koristiti slike kad god je to moguće
- Slike ne treba da imaju previše detalja
- Slike uvek zahtevaju objašnjenja
- Koristiti animacije za objašnjavanje algoritama, dinamike sistema...
- Ne koristiti animacije samo za privlačenje pažnje
- Ne koristiti specijalne efekte i prelaze između slajdova

Govor tela

- Za dobru prezentaciju, Vi ste bitniji nego slajdovi
- Obucite se profesionalno i udobno
- Proverite da li Vam je isključen mobilni telefon
- Stanite na odgovarajuće mesto
- Započnite prezentaciju osmehom
- Ne zaklanjajte slajdove
- Stanite uspravno, držite glavu uspravno
- U redu je pomerati se, ali polako i ne velike razdaljine

Govor tela — ruke

- Koristiti ruke za objašnjavanje
- Gestovi sa otvorenim šakama, koristiti cele ruke
- Izbegavati agresivne pokrete
- Izbegavati ruke u džepovima, ruke prekrštene, ruke iza leđa

Govor tela — kontakt očima

- Održavati kontakt očima sa publikom:
 - Pogledaj svakoga
 - Tretiraj svakoga isto
 - Ne gledaj kroz prozor ili na sat
 - Ne gledaj predugo u istu osobu
- Prati govor tela publike
 - Da li nešto treba dodatno objasniti?
 - Da li nešto treba preskočiti?

Govor tela — glas

- Govori jasno i glasno (ne preglasno, ne tiho)
- Pauziraj na važnim mestima da bi se ona naglasila
- Naglasi važne stvari, kontroliši disanje
- Pokreti lica i ton glasa treba da se poklapaju sa porukom koju prenosite
- Ne žuri, ne pričaj namerno sporo, ali variraj brzinu
- Ne okreći leđa publici dok pričaš
- Ne čitaj tekst

Isa N. Engleberg: The Principles of Public presentation. Harper Collins, New York, 1994.

- Svrha:** Zašto govorite? Šta želite da publika zapamti, misli, veruje ili uradi kao rezultat vaše prezentacije?
- Ljudi:** Ko čini publiku? Na koji način karakteristike, sposobnosti, mišljenja, ponašanje publike utiču na efekat vaše svrhe?
- Mesto:** Na koji način možete da planirate i prilagodite podršku na mestu na kojem držite predavanje? (Da li postoje table, projektori...) Na koji način možete da koristite vizuelne efekte da vam pomognu da ostvarite cilj?

Isa N. Engleberg: The Principles of Public presentation. Harper Collins, New York, 1994.

Priprema: Gde i kako pronaći ideje i informacije za govor?
Koliko i kakvi dodatni materijali su potrebni?

Planiranje: Da li postoji prirodan tok ideja i informacija koje ćeš koristiti? Šta je najefektniji način za organizaciju govora?

Ličnost: Kako da vas povežu sa porukom koju prenosite na pozitivan način? Na koji način možete prikazati svoju stručnost, kompetentnost, karakter publici?

Izvođenje: Koja forma izlaganja je najbolja za svrhu izlaganja?
Koje tehnike izlaganja će učiniti govor efektivnijim?
Na koji način je najbolje vežbati?

Pregled

- 1 Како припремити презентацију
- 2 **Обавезна форма презентације**
 - Ограничења за излагаче
 - Ограничења за слајдове и време
 - Оценјивање презентације
- 3 Literatura

Обавезна форма презентације

- Презентацију обавезно правити у latex-у
- Раd треба да презентују сви аутори
- Презентацију поделити на приближно једнаке делове, тако да се сменјивање аутора дешава након неке лoгичке целине
- Могуће подеље: секвенцијална (сваки аутор по једну целину) или паралелна (сваки аутор по један слајд, па сменјивање)
- Најбоље је да свако презентује онај део на којем је највише радио

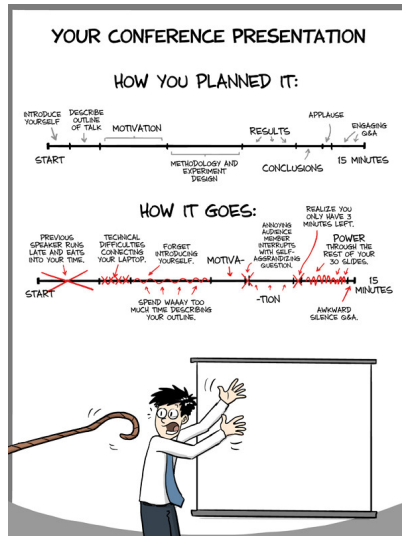
Обавезна форма презентације

- Презентација треба да садржи за групе са 4 члана од 11 до 15 слajdova, **i ni jedan više ili manje, uključujući naslovni slajd i literaturu kao obavezni poslednji slajd!**
- Уколико је пројекат такав да је потребна демонстрација nekog programa, онда smanjiti broj slajdova i planirati vreme za demonstraciju.
- Након обавезних slajdova припремљених за причу, можете додати i неке slajdove које можете iskoristiti u situaciji da вас неко нешто на ту тему пита

Обавезна форма презентације

- Prezentacija treba da traje od 13 do 15 minuta (idealno 14) za grupe od po 4 člana
- Svako prekoračenje ili potkoračenje termina se kažnjava oduzimanjem poena!
- Vežbajte, probajte, merite vreme!
- Ne dozvolite da Vam se ovako nešto desi:
<http://www.phdcomics.com/comics/archive.php?comiciid=1553>

Обавезна форма презентације

Обавезна форма презентације

- Након презентације, предаваči добијају пар минута за одмор, а публика пар минута за оцењивање презентације
- Након тога следи дискусија, публика поставља питања
- Аутори треба да знају да прецизирају у којем делу рада је њихов највећи допринос
- Далја питања ће се односити на тему семинарског рада — треба да илуструјете да сте ушли довољно дубоко у дату област о којој сте писали
- Дискусија је вremенски ограничена

Ocenjivanje prezentacije

- Ocenjivanje prezentacije uključuje davanje ocena kao odgovora na naredna pitanja (na skali od 1 do 5):
 - Da li je poruka izlaganja bila jasna?
 - Da li je izlaganje bilo razumljivo?
 - Da li je izlaganje bilo interesantno?
 - Da li je izlaganje bilo dobro pripremljeno?
 - Da li su korišćeni adekvatni vizuelni efekti?
 - Da li je izlaganje ispraćeno odgovarajućim slajdovima?
 - Da li je urađena dobra podela prezentacije po izlagačima?

Ocenjivanje prezentacije

- Ocenjivanje prezentacije uključuje davanje odgovora na naredna pitanja:
 - Da li su ispoštovani svi formalno zadati okviri? (ukoliko je odgovor ne, reći šta nije ispoštovano)
 - Na koji način bi izlaganje moglo da se popravi?
 - Šta Vam se posebno svidelo u izlaganju?
 - Šta Vam se posebno nije svidelo u izlaganju?

Ocenjivanje prezentacije

- Da bi dobili 5 poena, potrebno je da ispravno ocenite 3 prezentacije
- Dobićete ukupno 2 prazne forme za ocenjivanje, možete da birate koje prezentacije ćete oceniti
- Ko bude želeo, moći će da dobije anonimne rezultate ocenjivanja

Pregled

- 1 Како припремити презентацију
- 2 Obavezna forma prezentacije
- 3 Literatura

Literatura

- Зоран В. Поповић,
[Како написати и публиковати научно дело](#), Академска мисао, Београд, 2004.
- Део материјала заснован на слајдовима др Горана Ненадића (School of Computer Science, University of Manchester)
- <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/>

Literatura

- Metodologija naučnih istraživanja Dobrivoje Mihailovic 2004, izdavač FON.
- Usmeno i pismeno izražavanje Vuk Milatović, CET 2007.
- Opšta metodologija, Dr Bodan Šešić Naučna knjiga, Beograd, Peto izdanje 1980.
- Struktura nauke Ernest Nejgel, Nolit 1974.